

הקפיצה הקולאנטית

של ד"ר אנטון בידרמן

בהן). הן מתפקדות כדימויי איקונות, הן מושכות אל תוכן מתוך תנועת המנדלות כתנועת הספיראלות של מאיץ חלקיקים.

המנדלות כמראות זמן מחדדות את סימולם של מעגלי הזמן מהעבר אל ההווה, מההווה אל העתיד ובחזרה, הזמנים מתערבבים, פרקי זמן נשאבים קטועים אלה מתוך אלה. גם המנדלות קטועות ונקטעות, גם הן עשויות מחלקים. בתוך מבנים מעוגלים, מבני זמן מהירים, יוצרי שלמות ואחדות רגעית, מעורפלת, עכשווית, מהירה. המנדלות כראיית הרגע בעיוות. זמן מעוות מתפקד כפונקציה של זיכרון מתכלה. זוהי נהייה אחר עבר הגדוש בסימבוליקה אופיינית, מתוך עיבוד שבבי זיכרון ואזכורים של היסטוריה אנושית דומה או שונה ואחרת. גלגל העין זוכר תמיד את שנוח לו לזכור, הוא מתפקד כ"מצלמת המוח", גלגל העין כמנדלת מאיץ החלקיקים, המוח הוא גם היחור השחור."

סידרת העבודות המקורית והמרתקת נוצרה כאמור בעיקבות המפגש המטלטל בין האב לבנו. נכונותו להתגמשות אישית כדי לנסות ולהתבונן בעולמו של בנו מבלי לאבד את תכניו האישיים העשירים הביאה לקפיצה קוואנטית באמנותו. הוא יצר את כל הסדרה כולה במחשב, בחברו מושגי

נסיבות הולדתם של רעיונות לרוב נותרים עלומים. קשה לנו לשער מה גרם לאמן לעבור לעשייה שונה במידה רבה מעשייתו הקודמת, מהי אותה הבלחה שגרמה לו לשינוי העמוק אלא אם כן תיעד באופן שוטף את סדר ההתרחשויות. לא כן הפעם, בזכות הזמן המועט יחסית להיווצרות השינוי ובזכות האפשרות לראיין אותו ולשאלו לפשר השינוי, לשורשיו, ולמהותו. מזה זמן מה אנחנו עוקבים בעניין רב אחרי יצירתו של אנטון בידרמן במה שהוא הגדיר "גלריה יומית". מצאתי את עצמי מחכה לפרסום הכמעט יומי בכליון עיניים, הדימויים העשירים ביופיים המזור, המקוריות, הקידוד של המידע התרבותי הטמון בהם שבו את ליבי ואת דמיוני. מצאתי את עצמי חוזרת במחשבותי אל הדימויים בהם הוא השתמש, חלקם מוכרים יותר, חלקם פחות, מנסה לפענח מניין הם נלקחו, מאיזו יצירת מופת קדומה יותר נחרתו בזיכרון הקולקטיבי. ובו זמנית מכילות עבודותיו שפע של דימויים מעולם הצריכה המערבי, החל מדוגמניות וכלה בבובות ברבי. בידרמן לקח שברי דימויים ניכס אותם לעצמו והפכם לחלק אינטגרטי ביצירתו החדשנית.

בהכירי היטב את עבודותיו המוקדמות יותר כמו סדרת העבודות טנאטוס וקודמותיה, תהיתי איך נעשתה הקפיצה הקוונטית בשפתו בתכניו ובחומר. השינוי היה מפתיע, יוצא דופן. האמן סיפר לי על שיחה עם בנו שמעון, על ההתייחסות של הבן אל הידע העשיר והמקיף של אביו של התרבות מראשית ההיסטוריה ועד היום, ועל הדרך בה הוא חי, הבן הצעיר, ואולי עוד רבים מבני דורו. מידע הוא אמר אני מחפש בויקיפדיה, הכל נמצא שם והעולם בנוי בינארית, 1 0 1 0 1 0 וזה הכל. בידרמן הקשיב, מופתע, הטמיע את המידע, והדימויים הנובעים מעולם התרבות החלו לעבור תהליך של פירוק והרכבה מחדש. היצירות כולן הן עבודות מחשב, הן מבוצעות בשפה שבנו ודור ההמשך דובר אותה ואלם התכנים העשירים נילקחים מימי התרבות האנושית כולה, על סמליה, על שכיות החמדה שלה.

יסוד פילוסופיים כמו המנדלה כנקודת מוצא להתבוננות על ההתהוות, למושגי יסוד מעולם האמנות מראשיתה המערבית ועד ימינו, בהכלילו דימויים מעולם הפירסום, והתייחסו למעמד הנשים בחברה, מעמד המשתנה במשך מאות השנים האחרונות. כתוצאה מכל אלה נמשך הצופה למעין נסיון פיענוח מורכב של חלקי העבודות, מנסה לשייכם לתקופות וליצירות המופת מהם הושאלו בנסיון לפענח כתב חידה אינסופי שמגיש לו האמן. כתוצאה מאותה שיחה יוצאת דופן והיכולת של האמן ובנו לבטא תפיסות עולם שונות כל כך בבהירות אנו זוכים ליצירות מפתיעות, מענגות ומקוריות.

חנה ברק אנגל

ומדברי האמן: "מנדלות כמראות זמן מתפקדות כמעברים בין עבר להווה, מעברי התכתבות בין ההיסטוריה של האמנות למשמעותה האחרת בהווה. המנדלות כמעברי הזמן משתנים. קריאתן נחוות דרך דימויי חיים/תרבות ומטופלות בדרך דיגיטלית של חילוץ ודחיסה, של קרעי חלקים, קרעי זיכרונות. דימויי חיים/תרבות שצויירו במאות הקודמות על ידי טובי הציירים של אותה עת, עוברות שינוי במסע הזמן, חלקן מצוירים חלקן צילומים מושאלים, באחרות פרי מכחול, לכולן מאפיין אחד: "דחיסת תודעה זמן ומרחב".

בין אם הן תוצר מתיחה של המחשב ובין אם הן עשויות באמצעות המכחול, הן מתפקדות כסמני תאוצה הזמנים בתוך מעברי המנדלות ונראות לעין הצופה כ"דימויים נמתחים". דימויי כמראות זמן "נמתחים" "מסתחררים" במסדרונות מעגלי הזמן הספירליים. המנדלות כמראות זמן נמתחות בתצורות מתעוותות. דימויי מרחב זמן נמתחים ומואצים קדימה ולאחור במנדלות (תלויות נקודת מבט אישיות, תלויה בזווית ההתבוננות לתוכן, בידע מוקדם, בהלך הרוח ומהות המידע כשמתבוננים

